

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARAD

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENT
25 bani Posta
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Trăiască M. Sa Regina Mamă Elena

Cuvântare rostită de către P. S. S. Părintele Episcop Andrei
în catedrala din Arad, Duminecă în 15 Septembrie 1940

Dumnezeul îndurărilor, care, prin încercările trimise asupra noastră în vremea din urmă, vrea să ne pregătească sufletele pentru onouă viață, ne-a dat să asistăm ieri, — ca la ultimul act de desnodământ al dramei noastre naționale, — la duioasa regăsire dintre Regina Mamă Elena cu Fiul Ei Rege.

Din tabloul noiei constelații de stat lipsea până ieri chipul Mamei, purtătoarea inimii copilului Ei. Astăzi tabloul se întregeste cu acest chip. Simțim cum locul întristării îl ia duioșia. Ochii sufletului ni se cer larg deschiși pentru a cuprinde toată frumusețea cea nevăzută de ochiul trupesc.

A fost un act de mare frumusețe morală, cu puternic rol educativ pentru obște, telegrama Conducătorului Statului către Regina Mamă, de a veni în țară cu primul tren, pentru a desăvârși educația tânărului Rege, și o mare înțelepciune în faptul de a da Regelui inima Mamei, ca cel mai puternic sprijin în viață.

Praznicul de astăzi ar trebui să fie un imn al Mamei. Eu voi lăsa însă acest imn în grija fanteziei înaripate a poetului și voi încerca să arăt: Ce primește țara în persoana Reginei Mame Elena, pentru a răspunde la întrebarea de ce a fost nevoe de Ea?

M. Sa Regina Mamă Elena prin crucea și suferința Sa a devenit o femeie — simbol:

Femeea virtuoaasă, care preferă suferința decât târguirea cu o situație nefirească;

soția credincioasă, care alege mai bine crucea exilului, tăcerea și răbdarea, decât acuza publică. Ea caută să mântuiască

sufletul soțului. Despre una ca aceasta spune sf. apostol Pavel că: „Bărbatul păgân se sfințește prin femeia creștină” (I. Cor. 7 v. 14);

mama duioasă, care poartă în inimă chipul copilului adorat și se mângăie în surghiun cu puținele clipe de întrevedere ce le poate petrece la patul copilului bolnav;

Regina creștină, care moștenește din leagăn nobilele tradiții religioase ale domnițelor din împărătescul Bizanț, a cărei hrană sufletească zilnică este rugăciunea, iar milostenia și binefacerea ca două lacrimi roditoare în ogorul sufletului.

De numele Reginei Mame Elena se leagă o seamă de instituții de binefacere chiar de pe timpul scurtei Sale petreceri în țară, dinainte de surghiun.

Revine în țară cu un suflet călit în lacrimi și nobilat prin răbdare, mai curată, mai cinstită și mai folositoare, ca să continue rolul de inger păzitor al țării ce l-am pierdut în Regina Maria. Aduce cu sine un suflet virtuos, ca o grădină cu flori nobile, spre a le sădi în inimă tânărului Rege. Va fi ochiul de veghe la căpătâiul Fiului, mâna îndreptătoare ce nu dă greș, gura povățuitoare la răscruci și dragostea păzitoare de orice stricăciune.

Regăsirea dintre Mamă și Fiu este oare numai fericirea a două ființe? Este numai calea desăvârșirii pentru femeia care în iubirea de mamă primește o frumusețe cerească ce-i încununează fruntea cu aureolă? Sau numai calea desăvârșirii pentru fiu, în inima căruia iubirea de mamă și alipirea de familie și părinți face să încolțească toți germii binelui?

Această regăsire înseamnă ceva mai mult, fiindcă Mama și Fiul nu sunt numai ai lor ci ei și viața lor aparțin țării. Țara înțelege că de acum o iubire mare veghează deasupra ei. De această iubire, ce vine de sus ca raza cea caldă dela soare, are astăzi țara mai multă nevoie decât oricând. Căldura ei va aduce adevărata destindere în inimi, împăciuirea, renașterea sufletească și avântul spre progres.

Ceeace se petrece acum în jurul Tronului nostru, se concretizează înaintea ochilor noștri ca o copie a chipului Maicii Domnului cu pruncul în brațe. Acest chip sfânt a renăscut viața familiei, a redat valoarea femeii ca mamă și valoarea copilului ca cel mai scump odor, așezând la temelie nesdruncinată a vieții iubirea cea veșnică, în care simțim înșasă prezența lui Dumnezeu în lume. Iubirea dintre mamă și copil renaște și viața popoarelor. Dumnezeu a aprins o lumină punând-o în sfeșnic, și a așezat icoana Maicii Domnului cu pruncul sfânt în brațe, lângă Tronul țării, pentru ca pilda cea bună să ne vină de sus și de acolo să pornească începutul de renaștere morală. Regina Mamă va stăpâni în inima Fiului Rege, iar Fiul Ei va domni în inima țării. Viitorul țării și renașterea ei morală sunt depuse acum în mâinile Reginei Mame. Destinul Ei este de acum

acela de a trăi pentru El, spre a putea spune oarecând: „Acela pe care-l iubiți, admirați și preamăriți, este Fiul meu. Eu nu am trăit în zadar!”

Regina Mamă poartă numele glorioasei împărătese Elena, care a desgropat Crucea Mântuitorului și care a convertit la creștinism pe fiul ei Constantin cel Mare, încât acesta se bucură în biserica ortodoxă de o cinste asemănătoare cu a sfinților. Suntem convinși că Ea va ști să desgroape și în viața țării noastre chipul ascuns al Crucii, pe care conducători de stat, roboți masoneriei și jidoviți, s'au sfiit în trecut s'o cinstească. Revederea Ei cu țara și Fiul Său Rege s'a petrecut în ziua când prăznuim Înălțarea Sfintei Cruci, dată ce vestește sfârșitul unui calvar și începutul unei biruințe.

O întimpinăm cu candela credinței aprinsă, cu untuldelemn al faptelor bune, ce se vor inspira din pilda Ei, și cu ochii înlăcrimați de bucurie, cunoscând cum Dumnezeu îndurărilor lucrează toate acestea spre a înțelege că El este cu noi.

Maica Domnului cu dumnezeescul prunc în brațe s'o ocrotească pe Ea și Fiul Ei!

Trăiască M. Sa Regele Mihai I.!

Trăiască M. Sa Regina Mamă Elena!

Din Pastorală I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae,

trimisă clerului și poporului cu prilejul desmembrării Ardealului.

„Toată certarea în vremea cea de față se pare că nu este de bucurie, ci de mâhnire; iar mai pe urmă roada de pace a dreptății dă celor pedepsiți într'ansa”. Evrei 12, 11.

Iubiții mei fii sufletești!

După lovitura crâncenă ce-a suferit-o neamul nostru la sfârșitul unei luni, când a fost smulsă dela trupul Țării, în chip neomenesc și nedrept, scumpa noastră Basarabie și Bucovina de Nord, o nouă durere și mai cumplită a venit să ne sfășie inima: jumătate din Ardealul nostru drag a fost rupt dela noi și dat-din nou pe seama asupritorilor noștri de veacuri. Pământul moșilor și strămoșilor noștri, udat de lacrimile înaintașilor și stropit cu sângele lor, pământul care ascundea în el oasele părinților noștri și de care este legat sufletul nostru, va geme iar sub călcâiul străin și un milion și câteva sute de

mii de frați ai noștri vor purta din nou lanțurile grele și umilirile de tot felul.

Lumina libertății și a dreptății pentru care a fost frânt pe roată Horia și au suferit chinurile cele mai înfricoșate nesfârșitele rânduri de martiri ai neamului, s'a stins iar pentru atâția din frații noștri cari trebuie să înceapă dela capăt suferințele înaintașilor.

Arbitrajul dela Viena a reînviat trecutul groaznic de jale și de nedreptate pe meleagurile acestea cari au văzut atâtea lacrimi și au răsunit de atâtea jale. Inima fraților noștri căzuți în robie se închide iar sub zăbranic de durere, graiul lor nu va mai cunoaște cuvânt de veselie, iar cântecul lor va fi iarăși numai doină tristă în care tânjește dorul după libertate.

În calitate mea de Părinte sufletesc al Ardealului, ca Mitropolit al Românilor ortodocși, am cerut, atunci când a fost

momentul, să nu se admită acest arbitraj, căci socoteam că nu se cuvine să lăsăm altora să decidă de soarta noastră și să mergem cu ochii închiși spre un necunoscut care ni-l pregătesc alții. Iar după ce s'a cunoscut rezultatul arbitrajului, am protestat energic împotriva lui, împreună cu fratele dela Blaj.

Azi cu toții plângem amara soarte ce așteaptă pe frații noștri și lacrimile noastre se amestecă cu ale lor în nesfârșita noastră durere.

Dar ne vom șterge în curând lacrimile bărbătește și durerea adâncă din inimile noastre se va preface într-o încruntată voință de a pune mai curând capăt nedreptății.

Pățimirea scumpilor noștri frați ne va îndârji sufletele și le va ridica puterile, încât odată și odată nimic să nu mai poată sta în calea noastră, în calea dorului nostru pornit ca o vijelie să îmbrățișeze pe frați.

(ss) NICOLAE,
arhiepiscop și mitropolit

Statul și guvernul național-legionar

Cu data de 14 Septembrie — Ziua Crucii din anul Domnului 1940, România este proclamată Stat național-legionar.

În urma răspunsului însuflețit și plin de bucurie dat de mișcarea legionară chemării d-lui general Ion Antonescu de a se identifica cu opera D-sale de guvernământ, ce urmărește o reformă a „temeliilor Statului, pentru a asigura viitorul Neamului nostru, unitatea în libertate și autoritatea cu consimțământul tuturor”, — M. S. Regele Mihai I. a dat împreună cu dl gen. Antonescu următorul Înalt Decret:

1. „Statul Român devine Stat național-legionar.

2. Mișcarea legionară este singura mișcare recunoscută în noul Stat, având ca țel ridicarea morală și materială a poporului român și desvoltarea puterilor lui creatoare.

3. Domnul General Ion Antonescu este Conducătorul Statului național-legionar și Șeful regimului legionar.

4. Domnul Horia Sima este Comandantul mișcării legionare.

5. Cu începere dela data acestui Înalt Decret, orice luptă între frați încetează”.

Tot în aceeași ziua istorică, s'a constituit primul guvern al României legionare, având următoarea compunere:

Dl General Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român, președintele Consiliului de miniștri și ministrul Apărării Naționale

Dl Horia Sima, ministru secretar de Stat, vice-președinte al Consiliului.

Dl Prof. George Leon, ministrul Economiei Naționale.

Dl General Const. Petrovicescu, ministrul Afacerilor Interne.

Dl Prof. Traian Brăileanu, ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor.

Dl Prof. Mihai A. Antonescu, ministrul Justiției.

Dl Mihail Sturdza, ministrul Afacerilor Străine.

Dl George Cretzianu, ministrul Finanțelor.

Dl Prof. Pampiliu Nicolau, ministrul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor.

Dl V. Iasinschi, ministrul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

Dl Ing. Nicolae Mareș, ministrul Agriculturii și Domeniilor.

Dl Prof. Lt.-Colonel Nicolae Dragomir, ministrul Coordonării și Statului Major Economic.

Dl general Gheorghe Dobre, subsecretar de Stat la Apărarea Națională, pentru înzestrarea și administrația Armatei.

Dl general Const. Pantazi, subsecretar de Stat la Apărarea Națională, pentru Armată.

Dl Comandor Gheorghe Jienescu, subsecretar de Stat la Apărarea Națională, pentru Aer și Marină.

Dl Constantin Papanace, subsecretar de Stat la Finanțe.

Dl Petre Nemoianu, subsecretar de Stat la Agricultură, pentru Agricultură și Zootehnie.

Dl Corneliu Georgescu, subsecretar de Stat la Economia Națională, pentru Colonizare și Populația Evacuată.

Dl V. Dimitriuc, subsecretar de Stat la Economia Națională, pentru Petrol și Exploatarea Miniere.

Dl Prof. Ion Protopopescu, subsecretar de Stat la Finanțe, pentru Inventarul Avuțiilor Publice.

Dl Lt.-Col. Alex. Rioșianu, subsecretar de Stat la Interne, pentru Poliție și Siguranță.

Sunt tot personalități de mare și indiscutabil prestigiu moral.

Actul de proclamație a României de Stat național legionar și constituirea guvernului țării, face parte din marile înfăptuirii pe care le aduce la îndeplinire zi de zi dl general Antonescu.

Meritul excepțional și secretul succeselor D-sale se cuprind în exemplul vieții și în me-

todele D-sale de lucru, dintre cari se pare că cea mai fericită este: măturarea treptelor de sus în jos.

Toată suflarea românească aderează integral la opera de purificare ce s'a început. Tot românul se minunează de înfăptuirile generalului, toți îl aprobă, toți se însuflețesc în nădejdea mântuirii ce va să vie.

Pentru preoțime însă, se pune astăzi o gravă și serioasă problemă de conștiință.

Sectele sub regimul legionar nu vor mai propăși, lojele francmasonilor sunt desființate și membri lor înlăturați cu desăvârșire dela conducerea treburilor publice, partidele politice nu mai există.

Avem în schimb un guvern creștin, care și-a început lucrul prin rugăciune rostită în genunchi în fața Sf. Altar.

Ce se face acum preotul?

Va avea să răspundă fiecare în conștiința sa, în satul său, în fața istoriei și a judecății lui Dumnezeu.

Rareori s'au ivit în cursul vremii împrejurări mai prielnice manifestărilor de iubire și lucrere sfântă, de propovăduire a Evangheliei și de zidire a Bisericii, ca cele de astăzi. O schimbare a acestor împrejurări sau un insucces ar aduce cu sine o inevitabilă și adevărată catastrofă națională și religioasă.

De aceea, să ne bucurăm de schimbările în spre bine ce ni le-a adus triumful naționalismului nou, dar în același timp să nu stăm cu mâinile în sân și să nu uităm de concluziile și îndoitele îndatoriri pastorale și misionare, sociale și naționale, ce trebuie să le tragem din acest triumf.

Colțul tineretului

Răstignit...

Unui scriitor i-a venit un gând, care-l chinuia fără încetare și nu-i mai lăsa liniște: ar fi vrut să scrie o carte, care să aibă o singură pagină, pe acea singură pagină o singură propoziție, dar și aceea să stea numai dintr'un singur cuvânt și acest cuvânt să cuprindă tot ce avea el de spus... S'a frământat mult cu problema, dar a înțeles însfârșit, că limba omenească e neputincioasă pentru aceasta.

Și ceea ce scriitorului i-a fost cu neputință, a deslegat „Crezul” creștin. Are crezul un cuvânt care cuprinde descoperirea, taina credinței, planul lui Dumnezeu, soarta omului, bucurie, putere, filosofie, credință. Acest cuvânt este: „răstignit” s'a răstignit.

Asupra lui Napoleon a avut atâta putere moartea lui Hristos Domnul pe cruce, că în aceasta vedea do-vada cea mai mare pentru Dumnezeuzeirea lui Iisus. „...Acum sunt pe insula Sfânta Elena – scrie. Unde au pierit, în nenorocirea mea, lingușitorii mei? Cine se gândește la mine? Unde-mi sunt prietenii? Da, voi doi-trei, voi credincioși până la moarte, împărțiți cu mine surghiunul. Încă o clipă și trupul meu se va întoarce în pământ, ca să se facă mâncare vermilor... Câtă deosebire între mizeria mea adâncă și între împărăția veșnică a lui Hristos, despre care și azi se predică, pe care lumea-l iubește, căruia lumea i se închină, care trăiește pe toată fața pământului! Moarte a aceasta? Nu e oare mai mult o viață? O astfel de moarte numai moartea lui Dumnezeu putea să fie”. (Nicolas: Études sur le Christ III. ch. 2.)

Fiule, ingenuchiază cât mai des înaintea crucii, ridică-ți ochii la Hristos Domnul care te privește cu negrăită iubire și liniștit, într'o adorare mută, gândește-te la acest singur cuvânt: „Răstignit”. Domnul nostru Iisus Hristos s'a răstignit pentru mine... Pentru mine!... Unde e inchipuirea inaripată, unde bate inima de mamă, care să se gândească măcar la iubirea, care a dus pe Hristos pentru noi pe cruce?

Când i-au înălțat crucea pe Golgota, El, ca o statuie rugătoare impietrită, s'a aruncat între cer și pământ, să se aștearnă cu trupul plin de sânge și de rani peste pământ, peste oameni, peste sufletul meu păcătos și să mă ascundă dinaintea mâniei lui Dumnezeu, cu brațele sale întinse în sus să înlătore dela noi fulgerile pedepsei și ca un semn de împăcare ce strigă la cer să ceară pentru noi iertare.

Decând s'a înălțat crucea în cea dintâi Vinere mare între cer și pământ, niciodată n'o mai putem uita. În fața crucii fiecare trebuie să ia o oarecare atitudine. Privește: Tatăl ceresc acum primește jertfa Fiului. Privește: ingerii cutremurați adoră pe Stăpânul spânzurat pe cruce. Privește-i dușmanii: cum îl blestemă, cum îl urăsc! Privește... Privește-te pe tine însuși, pe tine, fiule. Tu unde ești? Spune, grăiește, unde ești? Între dușmanii lui Hristos, cari îl urăsc și-l injură? Sau poate între soldații, cari în cele mai zguduitoare clipe ale istoriei, la picioarele crucii însângerate puteau să joace neturburați zaruri! „Lumea vorbește: Hristos a murit pentru mine. Păi, a murit. Ce-mi pasă mie!” Ei, în felul acesta tot nu vei fi vorbind. Nu, nu vorbești, dar poate cugești așa, faci așa, trăiești așa. Cașicând Hristos și-ar fi cu totul străin; cașicând pe tine nu te-ar „interesa” Hristos; cașicând și s'ar părea... – vai să spun? – că... de Hristos... la urma 'urmei... nici n'a fost... pagubă.

Ce Hristos n'a fost pagubă, că toată noaptea l-au lovit, bătut; de mine însă ar fi păcat, de nu mi-aș alinta trupul și de nu i-aș da tot, chiar și când pofteste lucruri păcătoase.

De Hristos n'a fost pagubă că l-au pus, de răsul

lumii, în haină de smintit, înaintea mulțimii ce l batjocurea; de mine însă ar fi păcat să-și rădă de mine tovarășii ușuratici văzându-mă la împlinirea datoriilor religioase.

De Hristos n'a fost pagubă, că i-au implântat spini ascuțiți în frunte; de mine însă ar fi păcat să-mi stăpânesc pornirile rele.

De Hristos n'a fost pagubă, că pentru mine și a dat cel din urmă strop de sânge; de mine însă ar fi păcat ca eu să-i dau în fiecare Duminecă câte un ceas cu ascultarea sfintei Liturghii.

De Hristos n'a fost pagubă că plin de sânge s'a târat pe drumul plin de pietre; de mine însă ar fi păcat să umblu pe căile aspre ale virtuților.

De Hristos n'a fost pagubă că trupul plin de răni i l-au pironit pe cruce, că inima i-au deschis-o cu sulița; de mine însă ar fi păcat să sufăr cât de puțin pentru Hristos, ca legea lui s'o împlinesc.

În adevăr, poate să fie vreun tânăr să aibă o astfel de gândire?! Este vreunul pe care să nu-l doară de acest Hristos sărman și sbuciumat? De calul căzut în stradă și e milă, de puilul căzut din cuib te doare, — de Hristos nu te doare?

O, da: mă doare, Doamne, de tine. Sărăcia Ta să fie sărăcia mea. Durerile Tale să fie izvorul îndreptării mele. Cununa Ta de spini să împletească de acum două inimi: pe a mea cu a Ta. Drumul aspru de țară al vieții mele să-l facă roditor sângele și lacrimile tale. Ghița inimii mele să se topească de focul iubirii Tale. Pentru că prin patima Ta, Doamne, al meu suflet s'a curățit. Prin sângele curs din tine, pedeapsa mea s'a iertat. Prin scufundarea Ta în marea de chinuri, eu am scăpat de osândă. Prin moartea Ta, eu am dobândit viață.

Alta imi va fi credința de aci încolo. De tine a fost păcat, că te au lovit, de tine că și-au pus cununa de spini, de tine că te-au răstignit. — *De mine însă, de viața mea nu va fi pagubă să lupt. Și de-aș avea să lupt în toate zilele cu pornirile rele din mine, și de-aș avea să lupt clipă de clipă cu ispitele, voi duce lupta grea a vieții și voi învinge, cu singur ajutorul tău, Împăratul meu cel răstignit.* Dacă despre tine spun zi cu zi cuvântul de rugăciune: „...răstignit...” și s'a răstignit pentru — mine.

După Tóth Tihamér

Cărți și Reviste

Mihail Urzică: Minuni și false minuni.

Revelațiuni, semne dumnezeiești și satanisme. Contribuțiuni documentare pentru interpretarea mai multor cazuri de presupusă teofanie. București 1940. 258 pagini, 75 lei.

Ing. M. Urzică este un suflet de creștin în care arde iubirea pentru Biserica noastră ortodoxă. Prin scrieri, prin conferințe, predici și numeroase articole, D-sa este un fervent misionar al Evangheliei, un pasionat apologet al Ortodoxiei și un hotărât adversar al inovațiilor,

erezilor și tuturor ideologiilor și practicilor potrivnice Predaniilor și Scripturilor creștine.

Ultima dovadă în privința aceasta ne-o dă prin recenta D-sale lucrare despre „*Minuni și false minuni*” în care analizează, la lumina științei și a credinței, cazurile de pretinse teofanii care s'au întâmplat în țara noastră, în ultima vreme.

Lucrarea se împarte în trei părți.

Partea I tratează despre semnele suprafirești, despre îngeri și demoni, spiritism și magnetism, despre intelpciunea nebună și mistica falsă, semne și vindecări presupuse suprafirești dar de origine demonică, despre manifestările pitonicești, preziceri și ghicitorii și alte lucrări superstițioase, credințe deșarte și minuni mincinoase, prin care operează în lume Satana, ca să depărteze pe oameni dela mântuire.

Urmează înșirate criteriile generale prin care se identifică revelațiunea și minunile adevărate: chezașia purității morale a persoanei care servește de organ al revelației, concordanța perfectă cu învățătura Bisericii și a Sf. Scripturi, împlinirea lor în numele Mântuitorului Iisus Hristos și prin însuflarea Duhului Sfânt.

Partea II se ocupă de punctele comune și dubioase la diferiții presupuși iluminați și profeti contemporani ce apar în viețile și învățăturile lor, cum sunt: ușurința de a crede fără nici o rezervă în vedenii — care pot fi opere diabolice chiar și atunci când ele se arată în chipul sfinților, — spectacolul semnelor zise suprafirești, nesocotirea sfintelor taine de către toți presupușii vizionari, precumpănirea grijilor pământești în predicile lor, făgăduințe și constrângeri legate de diferite curiozități și mistificări.

După lămuririle date până aci (p. 129), urmează cercetarea diferitelor cazuri dubioase de teofanii: cazurile lui Ion Popa Gheorghe din Cuca — Argeș, Bănică Doleanu din Cassota — Buzău, Petrache Lupu din Maglav și Vasilica Barbu din T. Vladimirescu — Tecuci. Rând pe rând sunt studiate viețile și învățăturile lor și confruntate cu viețile sfinților și cu doctrina dogmaticii și misticei ortodoxe; pentru a concluda că *niciuna nu îndeplinește criteriile unei adevărate teofanii.*

Partea III și adaosul cuprind concluziile ce se desprind din cuprinsul lucrării, urmate de înșirarea unor semne și minuni din vremea noastră cari poartă caracterele adevăratelor lucrări dumnezeiești.

Opera d lui Ing. M. Urzică este foarte interesantă; cu observații critice foarte judicioase și cu afirmațiuni care ne dau de gândit.

Într'adevăr, în ultimii ani țara noastră a fost teatrul unor numeroase pretinse teofanii, dintre cari cea care a făcut cea mai mare vâlvă a fost alui Petrache Lupu. Explicația lor este foarte grea de dat. Lămuririle d-lui M. Urzică sunt veridice și deplin încadrate în vederea Bisericii noastre, cartea D-sale fiind scrisă cu multă căldură pentru doctrina ortodoxă și viața euharistică.

Un singur factor va mai trebui să-i mai confirme

concluziile și să-și spună cuvântul, cel puțin în cazul lui Petrache Lupu: *timpul*, care încă este un mare judecător, un foc curățitor care ne arată ce ne vine de la diavolul, ce ne vine de la o menă și ce ne vine de la Dumnezeu.

Insemnări Sociologice. Director: *Traian Brăileanu*. Redacția și administrația București str. Uranus 23 A. Apare de două ori pe lună. Abonamentul anual 150 lei. Exemplarul 7 lei.

După o întrerupere de doi ani și mai bine, cu data de 1 Sept. 1940 reapar *Insemnările Sociologice* ale d-lui prof. univ. Traian Brăileanu, astăzi ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor.

Revista e redactată în spiritul înnoitor, naționalist și legionar, care s'a inaugurat cu ajutorul lui Dumnezeu la cârma Țării. Articolele ei, scrise cu mult miez, în stil filosofic creștin, se ocupă cu cele mai însemnate probleme ale Statului și societății românești. La caetul de față colaborează cu studii eminente: eseistul Vasile Băncilă despre *Nae Ionescu*, opera și personalitatea lui; dl prof. Traian Brăileanu despre *Principiul ordinii sociale* — care este dragostea creștină; prof. P. P. Panaitescu despre *România și Germania*; G. Racoveanu cu articolul *Intre ecumenicitate și rațiune de Stat*, în care arată că interzicerea botezului Evreilor este anticanonică; I. Țurcan despre *Legea ca instrument de guvernare* și B. Slușanschi despre *Structura organizației totalitare*. Revista cărților e semnată de T. B.

Prezentând și debătând probleme actuale și vitale pentru neamul românesc *Insemnările Sociologice* prezintă o hrană sufletească de cea mai bună calitate și de vădită necesitate pentru orice cărturar creștin român.

Informațiuni

● **Dl. prof. Horia Sima**, conducătorul mișcării legionare și vicepreședintele Consiliului de miniștri, a rostit Vineri în 13 Sept. c. la „Casa Verde”, următoarea cuvântare despre *Legiunea și căpitanul ei* — Corneliu Z. Codreanu, despre suferință și biruință:

„In 24 Iunie 1927, cinci tineri luptători din viața studențească, trecuți prin grele încercări pentru credința lor naționalistă, s'au adunat la Iași, în Căminul ridicat de brațele studențimei și acolo, în fața icoanei Arhanghelului Mihail, s'au legat să lupte pentru desrobirea neamului românesc.

Astfel s'a întemeiat Legiunea „Arhanghelului Mihail” care, mai târziu, s'a numit Garda de Fier.

Conducătorul lor este Corneliu Zelea Codreanu.

De atunci au trecut 13 ani de luptă, de chinuri, de jefire și de eroism. Rând pe rând, sub conducerea înțeleaptă a Căpitanului, toate piețele au fost înlăturate, toate pozițiile au fost cucerite până în inima dușmanului.

Lupta nu a fost ușoară. La conducerea Statului se afla o clasă egoistă și înstrăinată de poporul românesc,

subjugată forțelor iudeo-masonice, o clasă de conducători care își aflau fericirea în arginți și în trădarea patriei noastre aceloră cari voiau nimicirea ei. În fața acestor suflete pline de ură și de viclenie s'a ridicat el, Căpitanul, cavalerul medieval, fără frică și fără prihană. Sabie între două lumi, cum spunea un comandant legionar azi dispărut din mijlocul nostru. A despărțit lumea veche de lumea nouă așa cum s'a despărțit pământul de ape.

Și a început lupta grea, pe viață și pe moarte, cu puterile răului. Val după val s'au svărlit asupra lui dușmanii... să-l doboare și să-l nimicească. A fost târât în adâncuri de prăpastie, dar s'a ridicat biruitor pe culmi. Decăteori credeam că va pieri din uneltirile celor răi, de atâtea ori mâna lui Dumnezeu l'a ridicat deasupra oamenilor. Dușmanii l-au lovit cu armele josnice ale minciunii, infamiei și trădării: El le a răspuns, i-a înfruntat cu dragoste și bunătate.

Căpitanul a introdus în viața politică o linie de înaltă înțelegere etică, exemplu atât de rar în istorie. Pentru el onoarea era mai presus de viața unui neam. „Decât să învingi printr'o infamie, mai bine să cazi, luptându-te pe drumul onoarei” e una din legile fundamentale fixate de Căpitan legionarilor, iar cucerirea puterii de stat o concepea ca o acțiune de convingere întemeiată pe dragostea și suferința legionarilor, cu care să sfărme toate împotrivirile sufletești, și prin consimțământul tuturor să clădească Statul Legionar.

Acțiunea lui politică, Căpitanul și-a întemeiat-o pe transformarea sufletească a omului. Legiunea este înainte de toate o mare școală educativă pentru poporul românesc, unde se face apel la tot ce este curat în sufletul omenească și unde se îndepărtează tot ce este meschin și inferior în el. Pentru această transformare a sufletelor în sens nobil, de interesat și eroic, un rol hotărâtor are în viața legionară suferința, ca instrument de purificare a conștiințelor, dar și ca instrument de luptă împotriva dușmanului. Sub acest aspect, viața Căpitanului, un lung martiraj, cu trupul lui târât din închisoare în închisoare, a fost exemplu cutremurător pentru toți.

Dar nici o suferință nu a reușit să-l încovoie. Cel mai greu eroism, eroismul de durată, singurul care duce la biruință, nu l-a părăsit pe Căpitan niciodată. El a fost vesnic la cârmă, fără clipe de odihnă, mereu cu fața la dușman, și a biruit tocmai prin această tenacitate supraomenească de a sta neclintit la postul de comandă.

Acum când biruința lui e deplină, să ne amintim de marile lui virtuți, de dragostea nesfârșită, prin care să dezarmăm și pe ultimii adversari ai mișcării legionare. El ne-a fixat liniile mari de dezvoltare ale poporului nostru pentru sute de ani înainte. Noi nu mai avem nimic de adăugat decât să i aplicăm cinstit gândurile lui. Prăbușirea teritorială să nu ne înspăimânte. Biruința dela 6 Septembrie e mult mai însemnată decât tot trecutul istoric de până acum, pentru că poporul românesc devine pentru întâia oară stăpân pe destinul lui...”

● Școala românească va primi o nouă îndrumare și organizare. Dl gen. Antonescu a dat directivele ei generale, care se vor pune în aplicare de către Ministerul Educației naționale. Pe temeiul acestor principii, școala viitorului va fi o școală a realităților românești.

„Școala primară este instituțiunea fundamentală a neamului românesc.

Ea trebuie să dea puține elemente de instrucție și cât mai multe elemente de viață practică. Într-o țară agricolă agricultura trebuie învățată odată cu abecedarul.

Premianții întâi din toate școlile primare dela țară și dela orașe, vor fi grupați în instituțiuni speciale unde vor primi, sub îngrijirea Statului, o instrucție și o educație deosebită. Prin aceasta vreau să ajungem a realiza una din cele mai importante reforme naționale și anume: recrutarea elitelor conducătorilor de mâne, dela glie...

Caracterul învățământului post primar va fi eminentemente practic și el va tinde a face din bărbați, buni gospodari, buni plugari și buni meseriași; din femei, bune gospodine și bune mame, cu simțul demnității umane și naționale...

În cadrul post școlarității, analfabeții actuali vor căpăta cunoștințe elementare necesare pentru scris și citit. Se vor face toate eforturile în această privință până la vârsta de 30 ani, căutând să scăpăm cât mai repede de această rușine a trecutului”.

Învățământul secundar, ca și cel primar, va avea iarăși un caracter practic, pentru a da agricultori și meseriași, elemente „care să miște producția agricolă și industrială a țării” și să scoată elementele străine din viața economică și industrială a României.

Universitatea va fi „un amvon de credință și mândrie românească” în care vor studia și oficia elitele intelectualele răsărite din sânul neamului nostru.

Dispozițiuni asemănătoare, principiale, a dat dl general Antonescu în scris și celorlalte Ministere, care se vor avea în vedere la reformele și îmbunătățirile imediate ce urmează a se face în toate domeniile vieții de stat.

● **Apel către legionari.** Cu prilejul actului istoric al proclamării României legionare, dl prof. Horia Sima a adresat legionarilor un însufletit apel, din care reproducem următoarele rânduri menite a lumina drumul pe care este chemată să înainteze toată țara:

„Prin actul său istoric, Generalul Antonescu a dat posibilitate sufletelor românești să crească în duhul nou al vremii, în spiritul legionar, a creat cadrul de reînnoire morală pentru întreaga națiune.

Dar se cere și din partea noastră a tuturor o mare putere de înțelegere, spre a ne da seama de sensul nou al acestei schimbări și a ne încadra în noua ordine morală.

Să fim vrednici de cutremurătoarele jertfe ale martirilor și eroilor noștri, de nădejțile îndurerate ale neamului întreg, de încadrarea Majestății Sale Regelui și a marelui ostaș, Generalul Ion Antonescu, salvatorul patriei în ceasu-

rile cele mai grele ale existenței ei, al cărui nume trece azi ca o binecuvântare a lui Dumnezeu peste întreg poporul românesc.

După ce am fost împiedecați permanent până astăzi să ne menținem patria, sub noua conducere ostășească a Generalului Antonescu începem mobilizarea tuturor elanurilor românești, încep ceasurile grele ale tuturor jertfelor pentru refacerea țării și cucerirea ei în adâncuri, începe munca aspră și fără odihnă începe organizarea în locul haosului care ne-a stăpânit până acum. Va fi considerat dușman al neamului oricine dieprețuiește munca, oricine părăsește cinstea, oricine nu urmărește dreptatea în toate faptele lui, sau oricine risipește zăcămintele morale și materiale ale neamului nostru

În fașa națiunii și în fașa Generalului Ion Antonescu, Conducătorul suprem al Statului național legionar, repetăm jurământul pe care Căpitanul la cerul elitei legionare, în fașa mormântului Moșă și Marin:

1. Să trăim în sărăcie, ucigând în noi poftile de îmbogățire materială.

2. Să trăim o viață aspră și severă, cu alungarea luxului și a îmbuibării.

3. Să înditărăm orice încercare de exploatare a omului de către om.

4. Să jertfim permanent pentru țară.

5. Să apărăm Mișcarea Legionară cu toată puterea noastră împotriva a tot ce ar putea s'o ducă pe căi de compromisuri sau compromitere, sau împotriva a tot ce ar putea să i scadă înalta linie morală.

Cu aceste gânduri, pășim pe drumul nou al istoriei.”

● Ziarul „Știrea” din Arad publică în numărul de Sâmbătă sub titlul „Civilizație turanică” un dureros articol despre martiriul Românilor de sub ocupația maghiară. Cităm următoarele:

„...ne vin știri tot mai multe despre schingiuirea nemai pomenită a intelectualilor români din teritoriile robite. Dela Oradea la Sighet și de acolo în Ciuc, cu furie nebună, hoardele turanice spânzură,ucid cu cuțite prin schingiuiri, români nevinovați.

Toate aceste sălbăticii se fac la văzul și sub scutul armatei și ofițerilor unguri, cari se incartiruesc la familia românești, unde așteaptă sosirea bandelor de teroriști pe cari le asistă în crimele lor sălbatice. Preoți români, învățatori și țărani, sunt spânzurați în văzul public, alții ciunguiți cu cuțitele, ciocane și securi, până la moarte.

Deocamdată se confirmă uciderea mișelească a profesorului Gheorghe Herlea spânzurat, a preotului Popa Vasile împușcat, învățatorul Cosma, etc. Unui țaran din Beiuș iau bătut cu cuie în spate tricolorul românesc aflat în casa sa, omorându-l, au împușcat pe notarul public Ioan Candrea din Oradea, dr. Mangra, C. Pop, etc. La Oradea 100 de elevi români au fost forțați să măture străzile orașului, insultați de hoardele teroriștilor”.

La Huedin a fost chinuit și omorât vrednicul pro-topop Munteanu, ș. a.

● Deciziile ministeriale, privitoare la regimul cultelor și desființarea sectelor, publicate în numărul trecut al revistei, sunt suspendate.

● **D-l prof. Nichifor Crainic**, fostul ministru al Propagandei a fost numit de dl gen. Antonescu președinte al Consiliului de administrație a Societății Române de Radiodifuziune. Departamentul propagandei și presei în viitor aparține Președinției Consiliului de miniștri și va fi condus de dl Alex. Constant, subsecretar de stat.

● **Statisticile din U. R. S. S.** arată că mișcarea ateilor din Rusia la 1 Ianuarie 1940 a numărat 2.925.605 membri organizați în 93.061 celule. În Septembrie 1939 erau 3.500.000 membri organizați în 89.000 celule. În 1937 numărul celor fără Dumnezeu era de 5 milioane.

Cifra ateilor, — în continuă scădere — față de populația totală a Rusiei de 180 milioane, reprezintă același procent. — poate și mai scăzut, pe care îl reprezintă la noi ateii și sectarii față de populația țării întregi.

● **Sinaxarul** — este titlul unei noi gazete preoțești „de atitudine ortodoxă”, ce apare dela 1 Septembrie a. c. în București, suburbana Militari, redactată de un grup de preoți tineri, cu recunoscute aptitudini scriitoricești. Abonamentul 100 lei anual. Cuprinde articole de actualitate semnate de preoții Ștefan Dobra, Mihai Ștefan, Niță Mihai, și alții, și se încheie cu o cronică bogată, pentru unii usturătoare și pentru toți folositoare.

Urăm confratelui dela București viață lungă și spor la muncă.

● **Decorații.** Intre preoții decorați cu ordinul Ferdinand I. cu spade, pentru meritele avute în organizarea gărzilor naționale din 1918-19, din Episcopia Aradului sunt: D. Popa, I. Ganea și I. Tomuța.

Nr. 4123/1940.

Ordine-Circulare

Se comunică aci în copie spre strictă acomodare și executare, ordinul referitor la eliberarea de certificate evreilor sau străinilor.

COPIE. România. Ministerul Cultelor și Artelor Direcțiunea Cultelor Nr. 40877/1940. Prea Sfinției Sale, Prea Sfințitului Episcop al Eparhiei ortodoxe române din Arad Prea Sfințite, Avem onoarea a vă ruga, să binevoiți a da ordin organelor în subordine, că se interzice cu desăvârșire oficiilor parohiale eliberarea certificatelor sau extraselor după actele de stare civilă, evreilor sau străinilor aflați în străinătate, aceasta putându-se face numai când li se va cere pe cale diplomatică, sau prin intermediul acestui Minister. p. Ministru ss. Indescifrabil p. Director ss. Indescifrabil.

Consiliul eparhial

Nr. 4133/1940.

Se comunică aci în copie spre strictă acomodare și executare ordinul referitor la achiziționarea obiectelor de cult

COPIE de pe Deciziunea Nr. 42180/1940. Deciziune. Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor, pe temeiul puterilor ce ne sunt conferite prin legile și regulamentele în vigoare, Decidem: Art. 1. Se interzice în mod absolut tuturor părților constitutive și organelor de conducere ale cultelor creștine din țară, să achiziționeze, sub orice formă, direct sau indirect, dela magazinele evreești, oricare ar fi denumirea comercială sub care acestea ar exista (firme individuale, în nume colectiv, societăți anonime, etc.) obiecte de cult, vestimente bisericesti sau alte articole în legătură cu nevoile cultului respectiv. Comercializarea acestor lucruri sfinte de către beneficiarii evrei constituie o pângărire a altarului și a slujitorilor săi, prea îndelung tolerată. Art. 2. Dispozițiunile deciziei de față se vor face cunoscut spre executare, Chiriarhiilor respective, precum și Ministerului de Interne în vederea supravegherii respectării acestei Deciziuni. Art. 3. Abaterile vor fi de îndată sancționate cu destituirea vinovaților din funcțiunile publice, iar în privința comercianților, cu măsurile pe cari Ministerul în drept le va aplica la sesizarea noastră. Art. 4 și ultim. Domnul Director al Cultelor din Minister este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor prezentei Deciziuni. Dată azi 8 Septembrie 1940. Ministrul, Cultelor și Artelor ss. Radu Budișteanu.

Consiliul eparhial

Nr. 3734/1940.

Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din *Semlac*, protopopiatul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Venitele sunt:

1. Sesia parohială, 32 jug. cad.
2. Intravilanul-grădina de 400 stj. patrați.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial legal.
5. Intregirea salariului dela Stat.
6. Chiria pentru locuința preotului, până la edificarea casei parohiale.

Preotul va achita din al său toate impozitele după beneficiul său preoțesc.

Parohia este de *clasa primă*.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad, în timpul concursului.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 10 Sept. 1940.

2-3.

Consiliul eparhial